

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **R. J.,** zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2015, č. j. JMK 19403/2015, sp. zn. S-JMK 19403/2015/ODOS/Ša, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 6. 2017, č. j. 31 A 36/2017 - 37,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 6. 2017, č. j. 31 A 36/2017 - 37, **se zrušuje**

a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice, odboru dopravy (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 28. 1. 2015, č. j. OD/69697/2014-5 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

[2] Prvostupňovým rozhodnutím byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil porušením povinnosti uvedené v § 10 téhož zákona, neboť nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Automatizovaným technickým prostředkem používaným při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních

komunikacích bez obsluhy bylo zjištěno, že dne 21. 8. 2014 v 14:30 hod v Židlochovicích, na ul. Žerotínovo nábřeží blíže neztotožněný řidič vozidla RZ X překročil nejvyšší povolenou rychlost, stavenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci, o méně než 20 km/h, kdy v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/hod., jel rychlostí 63 km/hod., resp. 60 km/hod. (dle toleranční odchylky měření 3 km/hod.), čímž došlo k porušení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Za výše uvedené jednání mu byla uložena pokuta ve výši 1 500 Kč spolu s povinností uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[3] Krajský soud považoval za důležité uvést, že většinou obdobných žalobních námitek se již zabýval v podobné skutkové situaci, a to v rozsudcích ze dne 8. 7. 2016, č. j. 62 A 7/2015 - 36; ze dne 29. 9. 2016, č. j. 31 A 3/2015 - 37 či ze dne 26. 1. 2017, č. j. 30 A 12/2015 - 33 a nevidí důvod pro odchýlení se od daných závěrů. Rozhodovací praxe je navíc potvrzena i judikaturou Nejvyššího správního soudu, konkrétně rozsudky ze dne 13. 4. 2017, č. j. 7 As 282/2016 - 38 či ze dne 28. 3. 2017, č. j. 8 As 172/2016 - 36.

[4] Těžiště první žalobní námitky spočívá v tvrzení, že nebyl naplněn požadavek § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu, následkem čehož nemohlo dojít ke vzniku odpovědnosti provozovatele vozidla za daný správní delikt. Z uvedeného ustanovení plyne, že k tomu, aby mohl být provozovatel vozidla sankcionován za rychlost, musí dojít ke změření rychlosti vozidla automatizovaným technickým prostředkem (dále jen „ATP“), k jehož provozu není třeba obsluhy.

[5] Žádný právní předpis nedefinuje to, co se rozumí ATP používaným bez obsluhy, jak plyne také z judikatury krajského i Nejvyššího správního soudu. Bude se jednat především o technické prostředky trvale nainstalované a zpravidla pevně zabudované na určitém místě, které nevyžadují přítomnost obsluhujícího personálu. Takové měřidlo je obsluhou toliko umístěno, nainstalováno, případně spuštěno, avšak samotné měření již probíhá automaticky bez toho, aby obsluha takové zařízení ovládala. Charakter ATP je tak dán automatizovaným měřením, které probíhá bez vlivu obsluhy.

[6] Pro posouzení toho, zda se jedná o ATP, je zcela nerozhodné, že se jedná o rychloměr, který lze používat pouze v souladu s návodem k obsluze (u každého přístroje je nutno při nastavení, resp. uvedení do provozu, dbát na dodržení podmínek výrobcem uvedených v návodu k obsluze), i to, že dle záznamu o měření byl rychloměr nastaven konkrétní osobou, jejíž jméno je v záznamu uvedeno (neboť každý silniční radar někdo musí nastavit bez ohledu na to, zda je umístěn na mýtné bráně, pevném stálém stanovišti u silnice, nebo je umístěn ad hoc). Podstatné je pouze to, zda je rychloměr schopen fungovat samostatně, tedy automaticky zaznamenávat a vyhodnocovat rychlost všech projíždějících vozidel, nebo zda je k výběru a měření rychlosti konkrétního vozidla nutná součinnost lidské obsluhy.

[7] V případě jakéhokoli stacionárního rychloměru je nezbytné přístroj před uvedením do provozu správně nastavit a umístit v souladu s pokyny výrobce tak, aby byla zajištěna jeho správná funkčnost. Tato skutečnost však sama o sobě neznamená, že by se nejednalo o ATP používaný bez obsluhy, nebo to, že by se jednalo o přístroj, který je používán ke změření rychlosti příslušníkem (městské) policie.

[8] To, že obsluha rychloměr nastaví, ustaví do správné polohy, vybírá měřící stanoviště apod. je pro způsob měření (automaticky nebo manuální režim) zcela

irelevantní. Takovou argumentaci by bylo možné následně vztáhnout k jakémukoliv rychloměru, protože každý (i stacionární) rychloměr musí někdo nastavit, upravit do správné polohy a dokonce i vybrat měřící stanoviště. Jinak by za ATP bylo možno *ad absurdum* považovat pouze takový rychloměr, který se sám nastaví, ustaví do správné polohy a dokonce si vybere samostatně měřící stanoviště, což ani při současném technologickém pokroku není reálně představitelné.

[9] Nelze rozlišovat mezi ATP na základě toho, zda jsou nastaveny jen jednou a následně se stále nachází na jediném místě nebo jsou opakovaně nastavovány a umisťovány na rozličných stanovištích. Jediným dělícím kritériem je režim měření, tedy automatický, kdy jsou snímána veškerá projíždějící vozidla a zaznamenávána jejich rychlost, a manuální, kdy výběr měřeného vozu a měření rychlosti provádí sama obsluha rychloměru.

[10] Tvrzení, že z návodu k použití radaru Ramer AD9T vyplývá, že přístroj není schopen fungovat bez lidské obsluhy, stěžovatel nijak nedoložil, neboť v jím předložené části návodu nic takového obsaženo není. Naopak je toto tvrzení v přímém rozporu se záznamem o přestupku, ze kterého vyplývá automatický režim rychloměru. Skutečnost, že se k rychloměru obsluha připojuje přes WiFi, není důvodem pro závěr, že je to obsluha rychloměru, kdo provádí měření. Bez možnosti konektivity by samotný radar nebyl prakticky k ničemu, neboť by z něj nebylo možno získat uložená data, a je zcela irelevantní, jaký komunikační protokol výrobce zvolil, tedy výběr dat a možnost nastavení zařízení prostřednictvím USB portu, WiFi nebo ethernetu.

[11] Samotný „stativ“, na kterém je radar umístěn, je nepodstatný. Mezi stranami je nesporné, že byl použit radar Ramer AD9T. Stejný rychloměr typu Ramer AD9 může být umístěn v pevné „budce“ u silnice, na mýtné bráně, na trojnožce, nebo v zavazadlovém prostoru služebního vozidla. Nic z toho ale nevypovídá o tom, jak tento rychloměr měří, a je holým nesmyslem rozlišovat při definici ATP např. mezi stejnými rychloměry typu Ramer AD9 podle toho, jak jsou nainstalovány.

[12] Stěžovatelovy výtky poukazující na ověřovací list, záznam o přestupku či návod k obsluze radaru nejsou schopny vyvrátit tvrzení žalovaného, že byl použit radar splňující zákonné požadavky. Nelze taktéž přehlížet, že stěžovatel tuto námitku vznesl až v žalobě, ačkoliv mohl nahlížet do spisu již během správního řízení a uvedenou vadu měření vytknout již tehdy. Ve správním spisu je totiž pod č. l. 4 ověřovací list č. 218/13, z něhož je zřejmé, jaký typ radaru byl při měření užit. Uplatnění uvedené námitky až v žalobě vzbuzuje důvodné podezření, že jde pouze o účelovou procesní taktiku.

[13] Místo měření je ve výroku rozhodnutí obou instancí vymezeno pouze názvem ulice a obce. Nicméně ani tato skutečnost není důvodem pro to, aby byla napadená rozhodnutí označená za nepřezkoumatelná. Přesný čas měření, jakož i fotodokumentace, která je součástí záznamu o měření, tyto informace jednoznačně konkretizují. Soud nezpochybňuje, že na formulaci tzv. skutkových vět ve výrocích rozhodnutí ve věcech správního trestání je nutno klást přísné požadavky. Smyslem co možná nejpreciznějšího vymezení skutku ve výroku rozhodnutí ve věci správního trestání je zamezení možnosti záměny skutku a případného opakovaného postihu za týž skutek, čímž by došlo k prolomení zásady *ne bis in idem*. Ve stejném duchu jsou i závěry rozšířeného senátu v rozsudku ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73.

[14] V posuzovaném případě je ve výroku rozhodnutí uvedeno, že *dne 21. 8. 2014 v 14:30 hod v Židlochovicích, na ul. Žerotínovo nábřeží blíže neustanovený řidič vozidla X překročil nejvyšší povolenou rychlost, stavenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci, o méně než 20 km/h, kdy v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/hod., jel rychlostí 63 km/hod., resp. 60 km/hod.*
Ze záznamu o měření a přiložené fotodokumentace je patrné, že ke změření daného vozidla došlo dne 21. 8. 2014 ve 14:30 hodin v blízkosti přechodu pro chodce, neboť je zřetelně vidět svislá dopravní značka A 11 „Pozor, přechod pro chodce". Nelze proto souhlasit se stěžovatelem, že nebylo zřejmé, kde přesně k měření došlo a zda bylo měřeno v obci či mimo ni (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 10. 2015, č. j. 1 As 79/2015 - 56). Jak judikoval NSS v rozsudku ze dne 25. 3. 2015, č. j. 1 As 155/2014 - 39, silniční komunikace mimo obec nejsou označovány názvem ulice. Již z určení Žerotínovo nábřeží v Židlochovicích jako místa přestupku je proto zjevné, kde k měření rychlosti došlo – v obci.

[15] Ze záznamu o přestupku vyplývá, že v daném úseku byla maximální povolená rychlost pro osobní automobily 50 km/hod. Bližší určení místa měření, např. pomocí čísla popisného přilehlé nemovitosti, nebylo v tomto případě možné, neboť se jednalo o nezastavěnou část obce. Záznam o přestupku však obsahuje dostatek určujících znaků, z nichž lze místo měření jasně identifikovat a soud považuje za dané situace popis místa spáchání deliktu za dostatečně konkrétní. Stěžejní totiž je, že v daném případě nemohlo dojít k záměně skutku s jiným skutkem stěžovatele, neboť daný skutek je zcela jednoznačně vymezen jak popisem a časovým údajem, tak i určitým úsekem komunikace. Konkretizace je natolik přesná, že při zohlednění obsahu záznamu o přestupku nemohlo dojít k jeho záměně s jiným skutkem. Vymezení skutkové věty v prvostupňovém rozhodnutí je proto dostatečné a nezakládá nezákonnost ani nepřezkoumatelnost rozhodnutí.

[16] Nad rámec konstatoval, že prostřednictvím značky „Přechod pro chodce" lze zcela přesně určit místo měření, a to za křižovatkou ulic Žerotínovo nábřeží a ulice Havlíčkova ve směru z obce Nosislav na obec Vojkovice, jak to potvrzuje i záznam o přestupku, v němž je jako směr uveden „Příjezd". Identifikace místa jasně vyplývá z volně dostupné mapy na serveru www.mapy.cz

[17] Ze správního spisu vyplývá, že obecní policie byla oprávněna v daném úseku měřit. Na č. l. 3 správního spisu je založena listina vydaná Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie Jihomoravského kraje, Dopravním inspektorátem Brno-venkov dne 15. 11. 2013 nazvaná „Schválení úseků pro měření rychlosti MP Židlochovice", č. j. KRPB-283057/ČJ-2013-060306. V ní je jako schválené místo měření rychlosti uvedeno Žerotínovo nábřeží v Židlochovicích v části „od křižovatky Náměstí Míru po konec obce ve směru Nostislav – obousměrně". Právě v tomto úseku pak došlo k měření.

[18] Odvolání je podáním ve smyslu § 37 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"). Poučovací povinnost je stanovena v § 37 odst. 3 a § 82 odst. 2 věty první správního řádu. Nelze rovněž opomenout obecnou poučovací povinnost správního orgánu ve správním řízení stanovenou v § 4 odst. 2 téhož zákona. Z toho lze dovodit, že rozsah zákonem požadované poučovací povinnost je modifikován jak povahou úkonu, tak i osobními poměry dotčené osoby.

[19] V nyní řešeném případě prvostupňový orgán správně vyzval stěžovatele k doplnění jím podaného blanketního odvolání, přičemž odkázal na nesprávné ustanovení správního řádu. Argumentaci stěžovatele však vnímá soud jako ryze účelovou, neboť je mu z jeho úřední činnosti znám zmocněnec stěžovatele, společnost FLEET Control, s.r.o., který se specializuje na zastupování osob obviněných z přestupku či správního deliktu (a to v řádech desítek až stovek případů). Tento zmocněnec bezpochyby disponuje dostatečnou znalostí předpisů v oblasti správního trestání i vedení správního řízení a jsou mu tedy známy veškeré náležitosti odvolání i obecné náležitosti podání, jakož i případné následky, pokud tyto náležitosti v podaném odvolání obsaženy nejsou. To je zřejmé i z jeho odkazů na příslušná ustanovení právních předpisů v žalobě i z jeho dalších procesních úkonů v dané věci. Namítá-li tedy, že byl ne zcela přesnou výzvou k odstranění vad odvolání zkrácen na svých právech, jedná se o námitku účelovou a nedůvodnou.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[20] Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[21] Napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, neboť krajský soud se nijak nevyjádřil k některým žalobním námitkám, a to k námitce, že řízení mělo být odloženo dle § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen "zákon o přestupcích"), neboť pachatel přestupku zemřel. V této souvislosti odkázal na rozsudek NSS ze dne 17. 5. 2017, č. j. 4 As 48/2017 - 34.

[22] Nevyjádřil se ani k námitce, že výzva k úhradě určené částky byla v rozporu s § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu, neboť neobsahovala dostatečný popis skutku, kdy místo skutku bylo ve výzvě popsáno zcela nedostatečným způsobem (shodně jako ve výroku rozhodnutí). Nezákonné proto bylo i následné zahájení řízení o správním deliktu, neboť zákonná výzva dle § 125h cit. zákona je podmínkou řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.

[23] Konkludentní vypořádání dané námitky v rámci vypořádání námitky proti místu skutku ve výroku prvostupňového rozhodnutí není přijatelné, neboť nelze přehlédnout rozdílnost mezi výzvou k úhradě určené částky a výrokem prvostupňového rozhodnutí. V okamžiku, kdy byly stěžovateli doručena výzva k uhrazení určené částky totiž nedisponoval (a ani nemohl) spisem v dané věci, a mohl tak vycházet pouze z údajů uvedených ve výzvě. Z ní však nebylo možné dovodit, kde přesně mělo k měření rychlosti dojít (tj. v úseku, kde platil rychlostní limit 50 či 70 km/hod).

[24] Správní orgány neprokázaly, že by byl údajný správní delikt zjištěn pomocí ATP, to proto, že použitý rychloměr ATP není. Nebyl tak naplněn znak skutkové podstaty dle § 125f odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu.

[25] Tím, co je ATP se poprvé zabýval až krajský soud (resp. žalovaný ve vyjádření k žalobě), namítá proto pochybení krajského soudu, který napadená rozhodnutí správních orgánů nezrušil již kvůli tomu, že prvostupňové rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Nebylo řešeno, co je ATP ani to, zda použitý rychloměr naplňuje jeho znaky, ačkoli žádný právní předpis toto neupravuje a jedná se o neurčitý právní pojem, který měl být vysvětlen, a mělo být ohledně něj provedeno dokazování.

[26] Navíc naplnění každého znaku skutkové podstaty správního deliktu musí být prokázáno nade vší pochybnost a přezkoumatelně odůvodněno. V tomto případě však správní orgány neprovedly ohledně technických parametrů použitého rychloměru žádné důkazy a pouze konstatovaly, že se jedná o ATP. Nepřezkoumatelnost je závažnou vadou rozhodnutí, ke které musí soud přihlédnout i bez návrhu (srov. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75; ze dne 17. 6. 2004, č. j. 1 Ads 12/2003 - 42 či ze dne 18. 6. 2015, č. j. 9 As 12/2014 - 86).

[27] Ani závěr, že použitý rychloměr byl stacionární ve smyslu, že byl tzv. trvale instalovaný na určitém místě, pro které byl ověřen a kalibrován, není odůvodněný ani prokázaný. Stěžovatel při tom v žalobě poukazoval na to, že použitý rychloměr je přenosný, což navrhoval prokázat návodem k obsluze, ze kterého vyplývá, že je ho potřeba pokaždé znovu ustavit, což dělá obsluha a nemůže se tak jednat o ATP.

[28] Úvaha krajského soudu, že měření bylo provedeno ATP, neboť v záznamu o přestupku je uvedeno, že měření bylo provedeno v automatizovaném režimu, je lichá. Každý rychloměr používaný obecní policií a Policií ČR disponuje funkcí „automatizovaný režim“, který většinou spočívá v tom, že se nastaví platný rychlostní limit, místo měření a dále rychlostní limit, jehož překročení povede k pořízení záznamu o měření. Obsluha rychloměru tedy neprovádí každé měření, ale pouze rychloměr na místo dopraví, ustaví, nastaví jej a následně po ukončení akce jej vypne a odveze. V takovém případě však nelze hovořit o tom, že měření provádělo ATP, neboť čelem zavedení skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla bylo řešit to, že u skutečných ATP, tj. zejména u trvale instalovaných radarů, žádný policista nestojí, a není tak možné zjistit totožnost přestupce, a proto se zavedla objektivní odpovědnost provozovatele vozidla vedoucí k potrestání snadno zjistitelného subjektu.

[29] Nelze připustit, aby bylo trestáno překročení rychlosti, které bylo změřeno rychloměrem, který na daném místě ustavila neznámá osoba, u které není známo ani to, zda k tomu byla proškolena. Nižší důkazní a procesní standard, který pro správní delikty dovodila judikatura, lze uplatnit pouze v případě, že bylo překročení rychlosti zjištěno skutečných ATP – rychloměrem trvale instalovaným, který byl pro své umístnění ověřen, a poté do něj již nebylo zasahováno. V takovém případě by nebylo možné zpochybnit provedené měření, neboť by se zde nevyskytlo riziko spočívající v lidském faktoru.

[30] Stejnou definici ATP (trvale nainstalované přístroje, které po svém ustavení nevyžadují žádnou obsluhu) uvádí také Ministerstvo dopravy ve stanovisku ze dne 29. 5. 2013, č. j. 102/2013-160-OST/4, dostupné na www.mdcr.cz. Je nepřípustné, pokud krajský soud posuzuje ATP odlišně od příslušného ústředního správního orgánu. Stanovisko ministerstva je pro správní orgány závazné a krajský soud měl proto postup správních orgánů z daného hlediska posoudit.

[31] Nebylo vůbec zjištěno, jakým způsobem bylo měření provedeno (zda šlo o rychloměr přenosný či instalovaný, což krajský soud označil za irelevantní) a jaké jsou jeho technické parametry. Tyto údaje nelze dovozovat ze záznamu o měření, kde je uvedeno „automatizovaný režim“, neboť údaj by zde byl i v případě, že by byl rychloměr ustaven obecní policií, která by následně zastavovala jednotlivá vozidla.

[32] V daném případě nebyl dán účel, pro který byla skutková podstata dle § 125f zákona o silničním provozu vytvořena. Policii nic nebránilo řidiče ztotožnit. Je nepřípustné přenášet odpovědnost za přestupek řidiče na provozovatele vozidla pouze z toho důvodu, že se policii nechtělo řešením přestupku zabývat. V praxi by to vedlo k tomu, že by policisté přijeli na místo, zapnuli rychloměr a následně by data pouze předali správnímu orgánu. Přičemž primárně by měl být za přestupek stíhán přestupce, a pouze tehdy, není-li to objektivně možné, lze uvažovat o odpovědnosti provozovatele vozidla. Touto cestou však nelze řešit případy, kdy se policistům nepodaří řidiče zastavit, neboť jde o jejich pochybení, které nesmí být k tíži provozovateli vozidla.

[33] Místo spáchání údajného správního deliktu je ve výroku popsáno nedostatečně. Úsek ulice Žerotínovo nábřeží v Židlochovicích je dlouhý přes 1 km a zčásti se nachází i před značkou „Začátek obce". Rovněž z něj není zřejmé, v jakém směru mělo vozidlo jet.

[34] Nelze přezkoumat, jaký rychlostní limit platil v daném místě, a ani to, zda měření neprobíhalo v blízkosti značky „Začátek obce" či „Konec obce", což by jistě zásadně snižovalo společenskou škodlivost.

[35] Požadavky na popis skutku nesouvisejí pouze s požadavkem na nezaměnitelnost skutku. Ze skutku musí být patrné všechny relevantní skutkové okolnosti také proto, aby bylo obviněnému známo, jaké konkrétní jednání mu je kladeno za vinu. V tomto případě se stěžovatel nedozví, kde přesně mělo k překročení rychlosti dojít, a není tak možné přezkoumat, zda údajná rychlost vůbec překračovala stanovený rychlostní limit. Tento stav je v rozporu s právní jistotou a stěžovatel kvůli tomu byl zkrácen na právu na obhajobu, neboť mu nebylo sděleno místo spáchání deliktu, nemohl místo ohledat a ani namítat např. to, že zde platí jiný rychlostní limit, nebo že se jedná o místo, kde není možné měření použitým rychloměrem provést, protože jde o nepřímý úsek.

[36] Odkazuje na aktuální rozsudek NSS ze dne 20. 7. 2017, č. j. 9 As 273/2016 - 48, který řeší obdobný případ, neboť ulice Žerotínovo nábřeží je velmi různorodá, jednotlivé její úseky mají jak charakter typické ulice uprostřed obce, tak i ulice na neobydlené periferii či silnice vedoucí mimo zastavěné území (za značkou „Konec obce"), tedy mimo obec ve smyslu zákona o silničním provozu i ve smyslu obecného chápání pojmu „obec". Nelze též přehlédnout, že v některých částech této ulice je místní úpravou zvýšen rychlostní limit na 70 km/hod, a bylo proto i z tohoto důvodu na místě, aby místo spáchání správního deliktu bylo konkretizováno. Nyní panuje pochybnost, zda měření proběhlo v obci a jaký rychlostní limit na daném místě platil. Pokud byl místní úpravou zvýšen, pak k žádnému překročení rychlosti nedošlo. Cituje z rozsudků NSS ze dne 11. 9. 2015, č. j. 2 As 111/2015 - 42 a ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 As 241/2015 - 41.

[37] Nedostatečné specifikování místa ve výroku vedlo ke zkrácení práva stěžovatele na spravedlivý proces, resp. práva na obhajobu, jelikož nebylo podrobně sděleno obvinění proti němu a on se nemohl řádně hájit.

[38] K odkazu krajského soudu na rozsudek NSS sp. zn. 8 As 172/2016 uvádí, že judikatura NSS je v této otázce zjevně rozporná, a proto navrhuje, aby byla věc předložena rozšířenému senátu, případně, pokud jiné řízení probíhá, aby bylo řízení o této kasační stížnosti přerušeno, dokud nebude rozhodnuto ohledně požadavků na určitost výroku co

do popisu skutku. Osmý senát si zjevně protiřečil, protože na jednu stranu uvedl, že ve výroku musí být místo skutku srozumitelně identifikováno, nicméně z výroku lze zjistit pouze to, že k překročení rychlosti došlo někde na ulici Žerotínovo nábřeží v Židlochovicích, jejíž délka je cca 1 km, a zřejmý není ani směr jízdy. Závěry osmého senátu proto nelze bez dalšího aplikovat na tento případ.

[39] Z opatrnosti uvádí, že skutečnost, že na dané ulici platí též rychlostní limit 70 km/hod by vyplynula najevo, pokud by správní orgán provedl dostatečné dokazování, tj. pokud by doložil alespoň fotografie značky „Začátek obce" na dané ulici, neboť značka č. B 20a („70") je umístěna na stejném sloupu jako značka „Začátek obce". Nejedná se tedy o novou, ale o skutečnost, která měla být správními orgány (i krajským soudem) *ex offo* zjištěna a zohledněna. Pokud ke zjištění nedošlo, šlo o ledabylý přístup správních orgánů. Na rozdílné rychlostní limity totiž upozorňoval již v žalobě.

[40] Dle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod platí, že *trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.*

[41] Z § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízeních o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon") a § 15 odst. 1 téhož zákona stěžovatel dovozuje, že znakem přestupku (tedy i správního deliktu) dle § 125f zákona o silničním provozu fyzické osoby nepodnikající (mezi které patří i stěžovatel) bylo v období od 1. 7. 2017 do 13. 7. 2017 dle § 15 odst. 1 přestupkového zákona též zavinění. Teprve dne 13. 7. 2017 nabyl účinnosti zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákona č. 183/2017), kterým bylo zavinění jakožto znak tohoto přestupku odstraněno. Přestupkový zákon nabyl účinnosti dne 1. 7. 2017.

[42] S ohledem na zásadu *in mitius* dovozuje, že úpravu, která omezila odpovědnost nepodnikající fyzické osoby z objektivní na subjektivní, je nutné aplikovat nejen na správní delikty, které byly spáchány v období účinnosti této úpravy (tedy od 1. do 13. 7. 2017), ale též na správní delikty, které byly spáchány dříve, jelikož se jedná o úpravu pro obviněného prospěšnou, neboť velmi zásadně omezuje jeho odpovědnost. Retroaktivitu *in mitius* je povinen zohlednit také soud, ačkoliv ke změně došlo po právní moci napadených rozhodnutí (viz usnesení NSS ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 - 46).

[43] Tento kasační důvod je přípustný i přes to, že nebyl uplatněn v žalobě, neboť v žalobě být uplatněn ani nemohl, jelikož v době podání žaloby nebyla daná právní úprava ještě ani platná.

[44] K odstranění zavinění ze skutkové podstaty daného přestupku došlo až zákonem č. 183/2017, který nabyl platnosti dne 28. 6. 2017. V čl. CCLVII je sice uvedeno *tento zákona nabývá účinnosti dnem 1. července 2017*. Takové určení účinnosti je však v rozporu s § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o sbírce zákonů"), dle kterého *pokud není stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení. Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti, nejdříve však dnem vyhlášení.*

[45] Z uvedeného lze dovodit, že pokud je vydán zákon s účinností stanovenou v rozporu s předepsanými pravidly, nabude účinnosti dle obecné úpravy, tj. 15. dnem od vyhlášení zákona. K nezákonnému určení účinnosti zákona nelze přihlížet, a proto účinnost mohl tento zákon nabýt nejdříve 15. den po vyhlášení, tj. 13. 7. 2017, protože pokud byla příslušná částka Sbírky zákonů rozeslána teprve dne 28. 6. 2017, nemohl nabýt účinnosti ke dni 1. 7. 2017, jelikož by ze zákonné legisvakanční lhůty uplynuly pouze dva dny.

[46] Zákon sice připouští výjimku, ale pouze v případě, vyžaduje-li to naléhavý právní obecný zájem, nicméně nic takového nebylo zákonodárcem tvrzeno ani prokázáno. Výjimku proto nelze aplikovat.

[47] Stěžovatel proto požaduje, aby napadená rozhodnutí byla zrušena a bylo provedeno nové řízení, v rámci kterého bude jeho odpovědnost posuzována s ohledem na to, že znakem skutkové podstaty je též zavinění. Přičemž odmítá, že by údajný správní delikt zavinil, neboť učinil vše fakticky možné k tomu, aby porušení zákona o silničním provozu jeho vozidlem předešel, nicméně bezvýjimečné plnění povinnosti dle § 10 odst. 3 cit. zákona je fakticky nemožné.

[48] Žalovaný ve vyjádření uvedl, že považuje kasační stížnost za nedůvodnou a odkázal na rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, své vyjádření k žalobě a rozsudek krajského soudu. Navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[49] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je částečně důvodná.

[50] Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti. Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námitky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[51] Stěžovatel namítal nepřezkoumatelnost z několika důvodů, a to z důvodu nevypořádání námitky týkající se odložení řízení dle § 66 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, z důvodu nevypořádání námitky týkající se výzvy k úhradě určené částky, která měla být v rozporu s § 125h odst. 4 zákona o přestupcích a nedostatečného odůvodnění závěru krajského soudu o automatickém režimu měřicího přístroje.

[52] Nejvyšší správní soud přisvědčil námitce nepřezkoumatelnosti týkající se odložení řízení dle § 66 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, která není v napadeném rozsudku vypořádána, ačkoli je krajský soud vázán žalobními námitkami, které musí být v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně vypořádány. Proto je nutno označit rozsudek krajského soudu v této části za nepřezkoumatelný dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (k níž by kasační soud musel dle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlížet z úřední povinnosti).

[53] Z uvedeného důvodu Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení s tím, že v novém řízení bude soud povinen se s touto žalobní námitkou vypořádat a řádně ji v rozsudku odůvodnit. NSS však nic nebránilo zabývat se ostatními kasačními námitkami.

[54] Krajský soud správně nezrušil rozhodnutí správních orgánů pro nepřezkoumatelnost, neboť v daných rozhodnutích bylo ATP vysvětleno dostatečně podrobně. Stěžovatel podal pouze blanketní odvolání, a proto žalovaný neprováděl podrobnější dokazování ani vysvětlování pojmu ATP. Až ke krajskému soudu stěžovatel předložil část návodu k instalaci radarových měřičů, ke kterému se krajský soud přezkoumatelným způsobem vyjádřil.

[55] Jediným dělícím kritériem je režim měření, kdy v případě automatického jsou snímána veškerá projíždějící vozidla a zaznamenávána jejich rychlost. Naopak v případě manuálního výběr měřeného vozu a měření rychlosti provádí obsluha rychloměru. O tom, že rychloměr byl skutečně stacionární, svědčí záznam o přestupku, v němž je uvedeno, že měření proběhlo v automatizovaném režimu měření. Z ověřovacího listu č. 218/3 založeném na č. l. 4 správního spisu ověřil, že pro dané měření byl použit silniční radarový rychloměr AD9T. Nejvyšší správní soud tak má za prokázané, že měření bylo provedeno stacionárním rychloměrem, který lze považovat za automatizovaný technický prostředek používaný bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích podle § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu (srov. rozsudky NSS sp. zn. 7 As 282/2016 a sp. zn. 8 As 172/2016).

[56] Účelem § 125f zákona o silničním provozu je postihnout jednoznačně a zákonem stanoveným způsobem zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem, resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Je proto přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti (s možností liberace) samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník vozidla z hlediska veřejného práva primárně identifikovatelnou a konkrétní osobou (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30).

[57] V souladu se stanoviskem ministerstva dopravy sp. zn. 102/2013-160-OST/4 jsou ATP technické prostředky trvale nainstalované, projektované a zabudované do určitého prostoru. Bez obsluhy znamená, že zařízení je spouštěno a uváděno do klidu automaticky, nebo dálkovým či manuálním způsobem, ale průběžná operativní obsluha na místě v konkrétním čase a zásah do výběru kontrolovaných vozidel jsou vyloučeny. Oznámení jednotlivých vozidel, jejichž řidiči maximální dovolenou rychlost překročili, tvoří nepřerušovanou řadu ve stanovaném čase. K uznání zařízení za automatizovaný technický prostředek používaný bez obsluhy nepostačí, že se bude jednat o přístroj stejné konstrukční a technologické vybavenosti jako pevně zabudovaný měřič ve stacionárním

zařízení. Podmínkou je také skutečnost, že identita řidiče v daném okamžiku není zjistitelná, to znamená, že na kontrolovaném místě není zřízeno kontrolní stanoviště a kontrolované vozidlo není zastavováno a jeho řidič zjištěn. A přesně tyto požadavky byly v nyní projednávané věci naplněny, jak bylo v průběhu řízení jasně prokázáno.

[58] K namítané nedostatečné konkretizaci místa protiprávního jednání Nejvyšší správní soud obecně přisvědčuje stěžovateli v tom směru, že na výrok rozhodnutí jsou kladeny vysoké formální požadavky. Již v minulosti dovodil, že v zájmu právní jistoty obviněného musí být skutek ve výroku rozhodnutí správního orgánu popsán dostatečně určitě, aby nebyl zaměnitelný s jiným skutkem. V tomto smyslu slouží výrok rozhodnutí ústavní hodnotě právní jistoty a je klíčovou normativní částí rozhodnutí. Zároveň je třeba trvat na tom, aby zahrnoval vedle popisu skutku i všechny další okolnosti, které jsou rozhodné pro subsumpci daného skutku pod konkrétní skutkovou podstatu (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 3. 2010, č.j. 1 As 92/2009 - 65).

[59] Je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen, což lze zaručit jen konkretizací údajů obsahujících popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. Jednotlivé skutkové údaje jsou rozhodné pro určení totožnosti skutku, vylučují pro další období možnost záměny skutku a možnost opakovaného postihu za týž skutek a současně umožňují posouzení, zda nedošlo k prekluzi možnosti postihu v daném konkrétním případě (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 15. 1. 2008, čj. 2 As 34/2006 - 73, č. 1546/2008 Sb. NSS). Podstatný je i závěr Nejvyššího správního soudu obsažený v rozsudku ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 - 39, že *„*[n]*elze vyžadovat, aby bylo místo spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí o přestupku vymezeno na metr přesně. To u přestupků překročení nejvyšší dovolené rychlosti ani objektivně není možné. U těchto přestupků bude ve výroku správního rozhodnutí místo spáchání vždy vymezeno určitým úsekem komunikace více či méně dlouhým. Zcela přesné místo změření vozidla přestupce je zřejmé z fotografie z měřícího zařízení, jež je součástí záznamu o přestupku.“*

[60] V nyní souzené věci byly uvedené požadavky naplněny. Správní orgán prvního stupně ve výroku rozhodnutí vymezil místo spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f bod 4 zákona o silničním provozu názvem obce Židlochovice a ulicí Žerotínovo nábřeží, dále uvedl, že v daném místě je nejvyšší povolená rychlost stanovena na 50 km/hod a popsal, že vozidlu provozovanému stěžovatelem byla automatizovaným technickým prostředkem naměřena rychlost 63 km/hod, po zohlednění odchylky 60 km/hod, přičemž k uvedenému skutku došlo dne 21. 8. 2014 v 14:30 hod. Z výroku rozhodnutí je tak zřejmé, že blíže neurčený řidič při jízdě ve stěžovatelem provozovaném vozidle po ulici Žerotínovo nábřeží v Židlochovicích, kde je nejvyšší povolená rychlost 50 km/h, tuto povolenou rychlost překročil, a to o méně než 20 km/h, čím naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f bod 4 zákona o silničním provozu. Protože stěžovatel, jakožto provozovatel vozidla, nezajistil, aby při užití jím provozovaného vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemní komunikaci, dopustil se správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.

[61] Formální požadavky na výrok rozhodnutí byly v projednávané věci naplněny. Krajský soud správně uvedl, že ke změření vozidla došlo před přechodem pro chodce (na

záznamu o přestupku i na přiložené fotografii je zřetelně vidět svislá dopravní značka A 11 „Pozor, přechod pro chodce“), čímž deklaroval soulad mezi skutkovými okolnostmi vymezenými ve výroku rozhodnutí a mezi skutkovými okolnostmi plynoucími ze správního spisu. Uvedená fotodokumentace přesně zachycuje místo změření, čímž s maximální možnou mírou podrobnosti dokládá správnost vymezení místa protiprávního jednání ve výroku rozhodnutí. Touto fotodokumentací tak není nahrazováno vymezení skutkových okolností ve výroku rozhodnutí. Skutečnost, že přechodů pro chodce se v obci i mimo ni může nacházet více, není sama o sobě relevantní.

[62] V rozsudku ze dne 7. 6. 2016, č. j. 10 As 44/2016 - 35, Nejvyšší správní soud uvedl: „[Z]*da je určení místa spáchání přestupku ve výroku dostatečně konkrétní, je otázkou posouzení okolností každého jednotlivého případu, přičemž závěry vyslovené v rozsudcích správních soudů nelze prezentovat odtrženě od kontextu případů, které byly těmito soudy rozhodovány. Vždy je třeba přihlédnout k velikosti obce, složitosti dopravní situace a také k úvaze, zda je přesné určení místa přestupku rozhodné pro posouzení toho, zda ke spáchání přestupku došlo.*“ Obec Židlochovice lze považovat za obec menší velikosti a ani dopravní situace v ní se nejeví složitou. Nejvyšší správní soud proto shodně jako krajský soud považuje vymezení skutkové věty v rozhodnutí správního orgánu I. stupně za dostatečné a nezakládající nezákonnost či nepřezkoumatelnost daného rozhodnutí (shodně rozsudek NSS sp. zn. 7 As 282/2016).

[63] Odkaz stěžovatele na rozsudek NSS sp. zn. 9 As 273/2016 není příléhavý. V daném případě šlo o město Jihlavu, které je krajským městem, dopravní situace je v městě s přibližně 50 000 obyvateli mnohem složitější než v obci Židlochovice, která má necelé 4 000 obyvatel. Jde rovněž o zcela neporovnatelné úseky, neboť v Jihlavě se jednalo o úsek s hustou zástavbou, zatímco zde jde o silnici vedoucí mimo zástavbu.

[64] Mnohem příléhavější na nyní projednávanou věc je rozsudek sp. zn. 8 As 172/2016. NSS na rozdíl od stěžovatele neshledává ve své judikatuře žádné rozpory, právě naopak. Osmý senát správně aplikoval judikaturu NSS, která daný postup i nadále aprobuje. Není proto důvod předkládat věc rozšířenému senátu.

[65] Specifikace místa byla dostatečná. Nedošlo jí ke zkrácení stěžovatelových práv na spravedlivý proces, tedy ani práva na obhajobu.

[66] Výzva k zaplacení určené částky ve smyslu § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu obsahovala shodné vymezení místa spáchání přestupku jako prvostupňové rozhodnutí. Jak NSS vyhodnotil, místo bylo v prvostupňovém rozhodnutí dostatečně specifikováno, proto bylo dostatečně specifikované i ve výše uvedené výzvě. Stěžovatelova námitka, že je potřeba je od sebe odlišit, neboť v době výzvy mohl vycházet pouze z údajů v ní uvedených, není důvodná. Údaje ve výzvě byly dostatečně určité.

[67] V souvislosti s aplikací správné právní úpravy považuje soud za vhodné odkázat na usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 - 46, č. 3528/2017 Sb. NSS: „[R]*ozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlédnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až*

poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější.“ Z uvedeného usnesení dále plyne, že kasační soud v řízení o kasační stížnosti bez ohledu na uplatněné kasační námitky *ex offo* přezkoumá, zda bylo správně aplikováno právo v předcházejících řízeních, je tedy povinen zabývat se i právním stavem a jeho případnými změnami nastalými až do okamžiku rozhodování krajského soudu a zkoumat v rámci kasačního přezkumu, zda krajský soud dostál své vlastní povinnosti zkoumat shora uvedenou otázku před svým rozhodnutím (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 11. 2017, č. j. 9 As 51/2017 - 41).

[68] Stěžovateli lze přisvědčit, že povinností soudů i správních orgánů je dostát ústavnímu požadavku obsaženému v čl. 40 odst. 6 Listiny a i bez řádně uplatněné námitky vždy zkoumat, zda úprava, která nabyla účinnosti až po spáchání přestupku, není pro pachatele příznivější, a není ji proto třeba aplikovat. To ostatně vyplývá i přímo z § 7 zákona o přestupcích, resp. z § 2 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, účinného od 1. 7. 2017.

[69] V souzené věci je podstatné, že v době rozhodování správního orgánu prvního i druhého stupně (tedy v lednu a dubnu 2015), i krajského soudu (červen 2017) zákon č. 250/2016 Sb. (na který výslovně v kasační stížnosti odkazuje stěžovatel) ještě nenabyl účinnosti, a proto se správní orgány nemohly zabývat jeho případnou aplikací.

[70] Je dále nutné uvést, že v době rozhodování žalovaného i krajského soudu došlo k novelizaci zákona o silničním provozu. Je však podstatné, že stěžovatel možné užití později účinného zákona v žalobě nenamítal. Z judikatury NSS plyne, že pouhá skutečnost, že krajský soud k otázce, kterou se musí z úřední povinnosti zabývat, mlčí, neznamená (za předpokladu, že tato otázka nebyla vznesena jako žalobní námitka) bez dalšího nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu (srov. rozsudky NSS ze dne 2. 4. 2009, č. j. 1 Afs 145/2008, či ze dne 20. 8. 2009, č. j. 1 Afs 33/2009 - 124). Dospěje-li totiž soud k závěru, že později účinná právní úpravy není pro pachatele příznivější, a není ji tedy třeba aplikovat, nemusí tuto svou úvahu z úřední povinnosti sdělovat v odůvodnění rozhodnutí.

[71] Tak tomu je i v nyní posuzované věci – zákon o silničním provozu ve znění v době rozhodování žalovaného a krajského soudu není pro stěžovatele příznivější, zejména relevantní § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 a § 125f odst. 4 písm. f) zůstávají zcela beze změny (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 11. 2017, č. j. 1 As 305/2017 - 32).

[72] Námitkami, že rychloměr byl na daném místě ustaven neznámou osobou, u které ani není známo, zda k tomu byla proškolena, způsobem měření, zjišťováním významu *automatický režim* u výrobce, ani odlišnými rychlostními úseky, se NSS nemohl zabývat. Nebyly vzneseny v řízení před krajským soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tomu nic nebránilo. Nejvyšší správní soud se při hodnocení těchto námitek přidržel ustálené judikatury. Například v rozsudku ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155, č. 1743/2009 Sb. NSS uvedl, že „[u]*stanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nesleduje restrikci práv fyzických a právnických osob na přístup k soudní ochraně, nýbrž zachování kasačního charakteru řízení o kasační stížnosti. Po aktivně legitimovaných účastnících předcházejícího žalobního řízení lze spravedlivě žádat, aby na principu vigilantibus iura uplatnili veškeré důvody nezákonnosti správního rozhodnutí již v řízení před soudem prvé instance. Pokud tak*

neučiní, je legitimní, že z hlediska možnosti uplatnění argumentace v dalším stupni ponesou případné nepříznivé následky s tím spojené. Korektiv takto zavedené koncentrace řízení, vyjádřený slovy ´ač tak učinit mohl´, je naplněn nejen tehdy, když žalobce určitou námitku objektivně v žalobním řízení uplatnit nemohl, ale též tehdy, kdy by její (objektivně možné) uplatnění nebylo, s ohledem na kontext věci, racionální. O takový případ jde za situace, kdy v době podání žaloby existuje k určité otázce ustálená a jednotná soudní judikatura, avšak v mezidobí dojde k jejímu zásadnímu a překvapivému obratu, který žalobce nemohl, ani při vynaložení veškeré bdělosti a odborné péče, předvídat. Odkazuje-li nově uplatněná kasační námitka na tento případ, nelze ji odmítnout jako nepřípustnou dle § 104 odst. 4 s. ř. s.“ (obdobně též např. v rozsudku ze dne 22. 9. 2004 č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publ. pod č. 419/2004 Sb. NSS). V souzeném případě stěžovatel neuvádí žádné okolnosti, které mu zabránily uplatnit jím tvrzených námitek již v řízení před krajským soudem, a nenamítá ani existenci zásadního a překvapivého obratu ustálené soudní judikatury.

[73] Pro uplatnění výše specifikovaných námitek v řízení před krajským soudem neexistovala na straně stěžovatele žádná překážka a její uplatnění až v řízení o kasační stížnosti je nepřípustné dle § 104 odst. 4 s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[74] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Dle § 110 odst. 4 s. ř. s. je krajský soud vázán právním názorem uvedeným v tomto rozsudku.

[75] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí, jak je stanoveno v § 110 odst. 3 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu